

Az ítéltábla a pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály által képviselt **alperes** ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében, a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. július 8. napján kelt 4.P.20.702/2011/6. számú ítéletével szemben, az alperes által 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felmerült fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítéltábla megállapítja, hogy a felperes az első- és másodfokú eljárásban egyaránt teljes peresztes lett.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt 120.000,- Ft eljárási illetéket az állam viseli, a perben felmerült költségeiket pedig a felek maguk viselik.

Ítéletének tényállásában rögzítette, hogy az "**A**" Kft., mint végrehajtást kérő a "**B**" Bt. adós elleni végrehajtási ügyben felperesre engedményezte 1.509.420,- Ft és kamatai követelését, ennek következményeként a jogutódlást az alperes végzésével meg is állapította. 2007. március 14. napján a "**B**" Bt. felszámolását elrendelték, azonban a Győri Ítéltábla jogerős ítéletével megítélt követelést, mint hitelezői igényt sem az "**A**" Kft., sem a felperes mint jogutód nem jelentette be.

Az alperes "**C**"-vel, "**D**"-vel és "**E**"-vel szemben benyújtott végrehajtási kérelmeket idő előttiség miatt elutasította, mert nem igazolta az "**A**" Kft., hogy a felszámolási eljárás a

követelés kiegyenlítése nélkül befejeződött. A "B" Bt. felszámolója 2009. február 25. napján nyilatkozatot adott ki, amely szerint az "A" Kft. a 10.047.099,- Ft összegű követelését határidőn túl, regisztrálatlan bejelentésként nyújtotta be, ez a követelés teljes egészében a "B" Bt. felszámolásában kielégíthetetlen.

2009. április 7. napján a "B" Bt. felszámolási eljárása befejeződött, "E" kérte a vele szemben kiállított végrehajtási lap visszavonását, amit a alperes elsőfokú végzésével elutasított, azonban "E" fellebbezése folytán ezen végzést a Győri Ítéltábla hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. Már a Győri Ítéltábla végzésének megszületése előtt az alperes 2010. március 27. napján kelt végzésében a végrehajtási lapot visszavonta. A határozatát azzal indokolta, hogy a felszámolási eljárásba a jogvesztő egy éves határidőn belül a végrehajtást kérő nem jelentkezett be, így a végrehajtást kérőnek, mint hitelezőnek alanyi joga megszűnt az egyenes adóssal szemben fennállott igény érvényesítésére, ezért ezt az igényt a mögöttesen felelős személyekkel szemben sem érvényesítheti. A felperes fellebbezését követően a Győri Ítéltábla az alperes végzését helybenhagyta, emiatt a felperes az 1.509.420,- Ft és kamatai iránti igényét nem tudta érvényesíteni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy az "A" Kft. a Szombathelyi Városi Bíróság ítéletében megítélt követelésből a felperesre engedményezte az ítéletben meghatározott marasztalási összeg 20 %-át, azaz 490.000,- Ft-ot és kamatait. A felperes ezt a követelést sem tudta érvényesíteni a végrehajtási lap visszavonása miatt "E"-vel szemben.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság fellebbezéssel támadott ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános és különös feltételei adóttak. A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 339. § (1), valamint 349. § (1) és (2) bekezdései alapján bírói jogkörben okozott kárért való felelősség csak akkor állapítható meg, ha a bíróság részéről a magatartás jogellenes volt, a bíróság a jogellenes magatartásával másnak kárt okozott és nem tudja igazolni, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható és a károsult rendes jogorvoslattal a kárt nem tudta elhárítani.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta: a felperes keresetét arra alapította, hogy az alperes, illetve a másodfokon eljáró Győri Ítéltábla a betéti társaság kültagjának házastársára vonatkozóan a felelősségi szabályokat tévesen alkalmazta a végrehajtási lappal kapcsolatos intézkedés során.

Ezt követően az elsőfokú bíróság utalt rá, hogy a 2006. június 30. napjáig hatályos (rég) Gt. 90. § (1)-(2) bekezdései, valamint a 103. § (1) bekezdése alapján állapította meg az alperes ítéletével "C" kültag felelősségét és a Győri Ítéltábla ítéletével az 1952. évi IV. törvény (Csjt.) alapján "E" V. rendű alperes házassági vagyontársaság alapján fennálló felelősségét. Az új Gt. 97. §-a és 108. §-a lényegében azonos módon rendelkezik a betéti társaság beltagjának és kültagjának felelősségéről (Gt. 334. § (2)). A Csjt. 27. § "E" felelősségét a felperessel mint jogutóddal szemben szintén megalapozta.

Az ítélet indokolása szerint tévesen állítja a felperes, hogy a betéti társaság beltagjának, illetve a társaság cégnevében szereplő kültagjának jogszabályban megállapított egyetemleges felelőssége készfizető kezességnek minősül. A felperes figyelmen kívül hagyja a régi Gt-nek és az új Gt-nek is az egyetemleges felelősségen túl a mögöttes felelősségre utaló szabályait. Az egyetemleges felelősség önmagában nem jelent készfizető kezességet, sem az új Gt., sem a régi Gt. nem utal a kezesség/készfizető kezesség szabályára (Ptk. 272-276. §), amely érvényesülne a betéti társaság beltagja, illetve kültagja esetében. Az egyetemlegesség és a készfizető kezesség nem azonos és nem azonos a tartalmuk sem. Ha a betéti társaság beltagjának, vagy felelős kültagjának a felelősségére a jogszabályalkotó a készfizető kezesség szabályait rendelte volna alkalmazni, azt kifejezetten a jogszabályban szabályozni kellett volna. A régi és az új Gt. azonban mindösszesen az egyetemleges felelősséget és mögöttes felelősséget rögzíti, nem mondja ki a készfizető kezességet helytállási kötelezettséget. Emiatt tévesen állítja a felperes, hogy az alperesnek, illetve a Győri Ítéltáblának a készfizető kezességgel kapcsolatos 1/2010. számú jogegységi határozatban írtakat kellett volna alkalmazni.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint helytállóan alkalmazta az alperes, és a Szombathelyi Városi Bíróság is a mögöttes felelősséggel kapcsolatos 1/2007. számú jogegységi határozatban írtakat. Az 1/2007. PJE határozat alapján kialakult egységes bírói gyakorlat szerint, ha az adós betéti társaság elleni felszámolási eljárásban a hitelező - a felszámolás közzétételétől számított egy éves jogvesztő határidőn belül - szabályszerűen nem érvényesíti a követelését s emiatt a felszámoló őt hitelezőként nem veszi nyilvántartásba, a hitelező az igényérvényesítési jogát nem csak a betéti társasággal, hanem annak mögöttesen felelős bel- és kültagjával szemben is elveszti (BH 2008. évi 159. jogeset). A jogerős ítélet alapján a betéti társaság volt tagjával szemben a végrehajtás nem rendelhető el, ha a végrehajtást kérő a betéti társasággal szemben folyó felszámolási eljárásban hitelezőként - a jogvesztő határidő elmulasztása miatt - nem veszi a felszámoló nyilvántartásba (BDT 2010. évi 2285. jogeset).

Az elsőfokú bíróság álláspontja alapján "E" szemben végrehajtási lap kibocsátásának nem volt helye, a már kibocsátott végrehajtási lap visszavonása szükséges volt, mert mögöttes felelősségből következően az igényérvényesítési joga elenyészett a felperesnek vele szemben.

Az alperes helytállóan hozta meg határozatát, határozata megfelel a jogszabályoknak, illetve a bíróságokra kötelező 1/2007. PJE határozatnak és megfelel a hivatkozott egységes bírói gyakorlatnak is. Alperes nem járt el jogellenesen, jogszabály értelmezése helytálló volt, ezért a bíróság kártérítési felelőssége nem állapítható meg, jogellenes magatartás hiányában az alperes nem felel a felperessel szemben, mulasztásának következményeit a felperes maga köteles viselni.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy nincs jelentősége annak, hogy az alperes, illetve a Győri Ítéltábla ítélete az 1/2007. PJE határozat meghozatala előtt született. A betéti társaság beltagjának és kültagjának felelősségét a régi Gt., illetve az új Gt., a (volt) házastárs felelősségét a Csjt. szabályozza. A jogegységi határozat a bíróságokra kötelezően a jogalkalmazási egységet biztosítja, nem anyagi jogszabály. Amikor a végrehajtási lap

visszavonásáról döntött az alperes, már az 1/2007. PJE határozat érvényben volt, azt köteles volt az alperes figyelembe venni.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az ítélet - a kereseti kérelemnek megfelelő - megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte. Indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint az ítélet tény- és iratellenes. Téves az ítélet 4. oldalának alsó bekezdése, mert a felperes keresetét az 1/2010. PJE határozatra alapozva terjesztette elő. Előadta, hogy az elsőfokú bírói álláspont ellentétes az 1/2010. PJE határozattal, mely a mögöttes felelősség kritériumait állapítja meg. Mivel a Ptk. nem szabályozza az egyetemlegesség és a készfizető kezesség szabályait, ezért született e joghézag pótlására ezen jogegységi határozat, amely a bíróságokra kötelező. Álláspontja szerint a BDT 2010. évi 2285. számú jogesetre való hivatkozás nem helytálló. Ezen túlmenően előadta, hogy az OIT, mint alperesi képviselő jognyilatkozata szerint az egyetemleges felelősség és a készfizető kezesség nem azonos fogalmak a Ptk. 274. § (2) bekezdése alapján, azonban e tekintetben nem fejtette ki álláspontját. A felperes fellebbezésében tárgyalás tartását nem kérte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az ítélet érdemben helyes, a felperes keresetét a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdések rendelkezéseinek figyelembevételével bírálta el, a felperes fellebbezési támadásával szemben az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének. Az alperes ellenkérelmében előadta, hogy a kereset elbírálásakor irányadó jogszabályok rendelkezéseit figyelembe véve helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a felperesnek kártérítési felelősséggel nem tartozik. Kifejtette, hogy az ítélet indokolása részletesen tartalmazza az ezzel kapcsolatos érveket, többek között azt, hogy a bíróság a felperes keresetét jogellenes magatartás hiányában utasította el. Álláspontja szerint a felperes fellebbezésében előadottak eltérő ítéleti döntés alapjául nem szolgálnak.

Az ítélet tábla a felperes fellebbezését a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és az alábbiak szerint alaptalannak ítélte.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, az általa helyesen megállapított tényállásból levont jogi következtetéseivel - azok indokaival is - az ítélet tábla egyetért.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a végrehajtási lapot visszavonó határozat jogszerű, a jogszabályoknak megfelelő volt, tekintettel arra, hogy a főadóssal szemben bekövetkezett jogvesztésre figyelemmel a mögöttesen felelős személyekkel szemben sem lehet igényt érvényesíteni.

Téves a felperes azon álláspontja, hogy a II-V. r. alperesek készfizető kezesek. Helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában, hogy a régi, valamint az új Gt. szabályai szerint is a II-V. r. alperesek mögöttesen felelősek a "B" Bt., mint I. r. alperes és főadós tartozásaiért.

A felperes fellebbezésében nem hivatkozott olyan tényre, körülményre, amelyet az elsőfokú bíróság ne mérlegelt volna megfelelően, illetve amely az alperes kártérítési felelősségének megalapozását szolgálná.

A fentiekre figyelemmel az ítélőtábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalással az elsőfokú bíróság ítélete helyes indokaira (Pp. 254. § (3) bekezdés) - hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az eredménytelenül fellebbező felperes helyett - személyes költségmentességére figyelemmel - a feljegyzett kereseti illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli. A Pp. 87. § (2) bekezdésére figyelemmel a pártfogó ügyvédi munkadíj viselése körében az ítélőtábla megállapította, hogy a felperes az első- és másodfokú eljárásban egyaránt teljes mértékben pervesztes lett.

A másodfokú eljárásban az alperesnek költsége nem merült fel, ezért e tárgyban az ítélőtábla nem rendelkezett.

Győr, 2012. március 29. napján

Dr. Zámbó Tamás sk. . Maurer Ádám sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: